

**JAARVERSLAG
2008-2009**

*Innovatief
Sociaal en Rendabel*

12 maart 2010

COMPETENTIECENTRUM INTERCULTUREEL ONDERNEMEN

Twee entiteiten, één organisatie

- **Living Stone Coöperatie**, Vennootschap met Sociaal Oogmerk, opgericht in 2005 als een spin-off van Leuven Research & Development samen met Joker nv. In 2007 trad Cera toe als aandeelhouder. KBC ondersteunt.
- **Living Stone Fonds**, opgericht in 2005 in de schoot van het Leuven Universiteitsfonds – Partnership & Academic Development

Raad van Bestuur

Koenraad DEBACKERE, voorzitter
Bob ELSSEN, afgevaardigd bestuurder
Patrick DEVELTERE, hoofd academisch programma
Frans FLORQUIN, bestuurder
Heidi LOOS, bestuurder
Matthieu VANHOVE, bestuurder
Roland WAEYAERT, bestuurder

INHOUD

Voorwoord	p.3
I. Ambities	p.4
II. Activiteiten	
1. Piltoottrainingen	p.5
2. Bespreking	p.6
3. Lessen geleerd	p.6
4. Staf	p.7
5. Samenwerking	p.7
III. Logisch Kader	p.9
IV. Financiële strategie	p.10
V. Resultatenrekening	p.12
Synoptische fiche LSC	p.14

Innovatief

Een innovatieve spin-off op het vlak van competentieontwikkeling in intercultureel ondernemen, een unieke combinatie van *entrepreneurship* en *interculturaliteit*.

Intercultureel ondernemen is meer dan internationaal ondernemen. Uit de kruising van culturen en de mate waarin zij op elkaar ingrijpen, groeien nieuwe samenwerkingsvormen die op hun beurt leiden tot nieuwe verbanden en realisaties. Interculturaliteit is een transformatiemodel bij uitstek dat processen van vernieuwing, creativiteit en integratie op gang trekt en ondersteunt.

Sociaal

Living Stone Centrum moet mee helpen gestalte te geven aan een *interculturele samenleving* waarin onderlinge aanvaarding, respect en interesse voor elkaars gebruiken en waarden, en solidariteit centraal staan.

Sociale bekommernissen worden steeds nadrukkelijker in een globale economie. Interculturele competentie geeft invulling van het MVO-beleid: het gaat om hoe ondernemers welvaartcreatie inzetten voor een billijke samenleving die ongelijkheid terugdringt in plaats van verhoogt.

Rendabel

Een financieel gezond centrum dat socio-economische meerwaarde genereert.

Een evenwicht tussen inkomsten en uitgaven om de doelen als VSO te realiseren.

I. Ambities

1. **Uitbouw van een internationaal georiënteerd competentiecentrum**

Een competentiecentrum bundelt expertise en organiseert netwerking. Doel is interculturaliteit te positioneren als meerwaardefactor voor succesvol ondernemen in een globaliserende wereld - zoals creativiteit eerder.

- Synergie met het socio-economische impulsprogramma 'Vlaanderen-in-Actie' (ViA) dat sterk de nadruk legt op internationaal ondernemen en mobiliteit. Een dossier ter ondersteuning van het draagvlak voor VIA is ingediend.
- Ambitie om activiteiten te ontwikkelen in en vanuit China, Zuid-Afrika

2. **De praktijk voedt de theorie**

De sterkte van LSC ligt in het partnerschap met K.U.Leuven, Joker, Cera, KBC dat mee vorm geeft aan de ontwikkelde diensten vanuit een sterke onderlinge samenhang:

- KUL- HIVA is academische partner van Living Stone en doet onderzoek naar de interculturele dynamieken bij N-Z samenwerking. Beleidsvoorbereidend werk en onderzoek bewijzen hun waarde door praktische toepassingen op het terrein. LSC slaat de brug tussen theorie en praktijk. (Een eerste bijeenkomst van een wetenschappelijke raad op 14 oktober 2008 met zowel vertegenwoordigers van humane wetenschappen actief in psychologie, filosofie, antropologie, linguïstiek, sociologie... als ervaringsdeskundige academici uit sterk geïnternationaliseerde omgevingen zoals geneeskunde, wetenschappen ...)
- Joker verzorgt de logistieke ondersteuning van de Gateways en is sterk ingebed in een aantal locaties in de wereld (14 ViaVia Reizigercafés in 4 continenten).
- Cera 'Expertisecentrum Ondernemen' is een klankbord. KBC bood de gelegenheid tot het realiseren van een cultuuraudit als basis voor het ontwikkelen van workshops en trainingen.

3. **Maatschappelijke meewaarde**

Inzet voor een tolerante samenleving – vooral in tijden van economische crisis waarbij het gevaar bestaat dat men zich terugplooit op zichzelf.

- Hoger onderwijs: LSC biedt gastcolleges 'interculturele communicatie' en oriëntatie- of vertrektrainingen voor afstuderenden en Erasmusstudenten.
- Racismebestrijding en discriminatie: een voorstel om bij te dragen tot de aangekondigde 'RondeTafels Interculturaliteit' van de federale minister van Gelijke Kansen werd weerhouden (start herfst 2009). Dit project richt zich op de nieuwe demografische realiteit van vergrijzing, oude en nieuwe immigranten en de daaruit voortvloeiende spanningen.

Noord-Zuid: met vzw Living Stone Dialoog wordt samengewerkt in Peru en Malawi rond opleidingen voor lokaal ondernemerschap in toerisme zodat men mee greep krijgt op de socio-economische en culturele ontwikkeling van zijn streek.

II. Activiteiten

1. Aanbod ontwikkeld en getest

- **Living Stone Gateways**
Interculturele trainingen op reis.

Open GATEWAYS	China	India	Emiraten	Bhutan	Cuba
GATEWAYS op maat	CFP Mali			Ex-Change Zuid-Afrika	

- **Workshops, trainingen en consult ‘Internationaal Ondernemen’**

‘Culture general’:	Intercultural Communicative Competence	Intercultural Project Management	Intercultural Customer Care	Culture audit
Werken met ...:	Working with the Chinese (Asia)	Working with Africans	Working with the Flemings (Belgians)	
When moving abroad:	Pre-Departure training	Orientation training		

- **China**

Bedrijfsleven:	Gateway to China	Chinese Business Cultuur	
Hoger Onderwijs:	Departure to china	Orientation	

- **De interculturele praktijk van internationaal studeren**

‘Culture general’:	Intercultural Communicative Competence Training		
When moving abroad	Pre-Departure training	Orientation training	Re-entry

Referenties

Internationaal ondernemen: Joker, TMVW, Hydrosan, Berlitz, Leuven.Inc, Voka, Ex-Change, Gauteng Plato Projects (SA)

Internationaal studeren: KULeuven (Geografie/Toerisme, ILT, International Office), Sociale Hogeschool Leuven, KHLeuven Echo, Institute of Geographic Sciences (China)

China: Vlerick, Vlaamse overheid.

2. Bespreking

In 2007-2008 werden voornoemde piloottraingen ontwikkeld en getest:

- 1) Totaal 14 trainingen, 50/50 profit en non-profit (Hoger Onderwijs).
- 2) Duur van de training of workshop: 50% één dag, 50% een halve dag. Er is een afnemende trend in duur van opleidingen
- 3) Aantal deelnemers: van 8 tot 60 deelnemers. Het gaat niet zozeer om het aantal deelnemers dan wel om het leerpatroon: teacher-oriented of learner-centered.
- 4) Taal: 50/50 Nederlands – Engels.

3. Lessen geleerd

- 1) Een kwaliteitsvolle interventie bevat minimaal 4 stappen:
 - a. behoeftedetectie (liefst de betrokken partijen afzonderlijk consulteren)
 - b. deze input gebruiken voor een ‘management summit’,
 - c. realiseren: training, coaching, ..
 - d. en tenslotte opvolging.
- 2) Een effectieve interventie is degene die de verbinding legt naar economische winst, die knelpunten oplost, die toegevoegde waarde biedt via referenties naar business cases, theoretische onderbouw ..
 - a. Constanten van een training:
 - i. Verbinden van cultuur (verleden), context (heden), persoonlijke ambities (morgen)
 - ii. Ervaringsgericht leren: ‘van praktijk naar theorie’. Interculturaliteit is geen exacte wetenschap, modellen en theorieën zijn houvasten, niet meer (gevaar voor oververeenvoudigen, valse verwachtingen, te basic);
 - iii. Kennis, Attitude, Vaardigheden
 1. Kennis (*savoir*): het vermogen betekenis en structuur te geven aan wat gebeurt rondom mij;
 2. Attitude (*savoir être*) : bepaalt waarom men iets doet of niet doet (wat een persoon denkt over iets, voelt en evalueert : een gedrag koppelt aan wat hij/zij denkt en voelt). Attitudes zijn consistent of ambivalent: vastpinnen op één waarheid, of meerdere interpretaties toelaten en aldus een breder scala aan attitudes ontwikkelen?
 3. Vaardigheden (*savoir faire*): ‘gepast en geëigend handelen in een gegeven situatie’.
- 3) Aanpassingsvermogen staat centraal: het gaat om de bekwaamheid van een groep, een team of individuele personen om culturele, situationele en competentieverschillen te identificeren, te herordenen, te overstijgen (‘reframing’). Meest voorkomende situaties die het vertrouwen tussen partijen uit verschillende culturen breken:

- a. Onrealistische verwachtingen over elkaar
 - b. Vooroordelen over elkaar
 - c. Misverstanden door taalgebruik, denkwijze
 - d. Defensieve stellingen en onbegrip omwillen van verschillende normen
 - e. Verschillende communicatiestijlen.
- 4) *Outcomes* in plaats van ‘objectief meetbare resultaten’ van een interventie, training:
- a. In een command & control management model brengt een *consultant* zijn kennis en expertise in: ‘hij/zij weet/meet.
 - b. In een interculturele professionele situatie (change management) leidt een *facilitator* via ‘conversaties’ naar een gewenste richting:
 - i. Verhalen die de mensen vertellen wanneer een nieuwe strategie uitgerold wordt,
 - ii. ‘Verbeelde werkelijkheid’ stuurt aan in plaats van ‘meten is weten’. Bijv. ‘hoe het aantal klachten over verloren bagage verminderen’? Niet volgens de klassieke ‘meten is weten’-methode, maar door ‘*aankomstbeleving*’ van de reiziger als centrale focus te stellen voor bagagebehandeling.

4. Staf

- Interculturele trainingen bewijzen hun waarde door:
 - de legitimatie van de facilitator (theoretische kennis, terreinkennis, ervaring, bekwaamheid tot het sturen van ervaringsgericht leren),
 - de intellectuele eerlijkheid van het trainingcentrum (profiel van de trainers beschikbaar stellen, syllabus met realistische doelen en berpefde methodieken, geen woekertarieven, ..)
- Per 1 maart 2009 zijn 4 medewerkers part-time, één medewerkers voltijds verbonden aan LSC. Al deze personen werken onder een zelfstandig statuut. Andere freelancers werken occasioneel mee.

5. Samenwerkingsverbanden

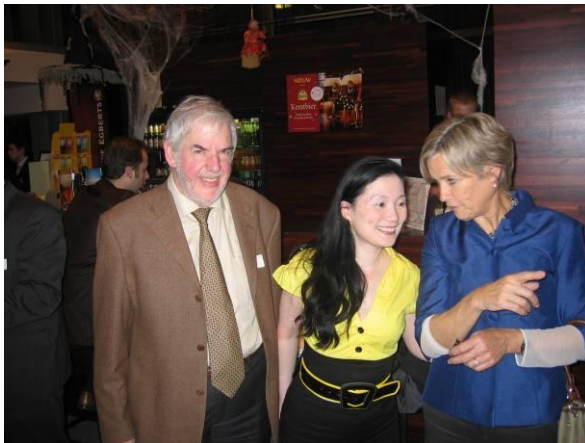
- Samenwerkingsverbanden zijn ook zeer effectief om sneller naar de markt te gaan. Living Stone heeft samenwerkingsverbanden met vzw Living Stone Dialoog en met Stanwick Management Consultants.
- In partnerships bundelen actoren hun krachten en ontwikkelen samen competitief inzetbare kennis; een win-win met behoud van eigen insteek, missie en objectieven

Foto links: Shanghai Expo 'under construction', Qin Liang & Miao Zhao, juli 2009

Prospectie Gateway naar Rusland, juni 2009

Lulu Wang leidt de dans

Leuven, 17 november 2008 - Vele westerse zakenlui zijn gefascineerd door China maar koesteren ook gemengde gevoelens bij zakenpraktijken die voor Westerlingen moeilijk begrijpbaar zijn. Op 17 november gaven Leuven.Inc en Living Stone Centrum uitdaagster Lulu Wang een podium samen met prof. Hans Crijns van Vlerick Leuven-Gent en prof. Nicolas Standaert van de K.U.Leuven. Voor een

volledig verslag, klik hier.foto: Lulu Wang met Bob Elsen en Lut Dusar (2008)

Gateway Verenigde Arabische Emiraten,

Foto: Bob Elsen, Jan-Francies Verhestraeten, Lieve Forier (mei 2009)

Key note speech door Living Stone op startcongres Parti Vert Tunésien, 12 december 2008

Logisch Kader 2008-2009 Living Stone Competentiecentrum voor Intercultureel Ondernemen				
Missie	Intercultureel ondernemen inzetten als bron van welvaart en tolerantie globaal en lokaal			
Doelgroep	Organisaties, ondernemingen, netwerken en individuele personen uit profit, non profit sectoren die mondiaal handelen en ondernemen.			
<u>Doelen</u>	D1 Onderzoek en sensibiliseren Het ontplooiën van het interculturele gedachtegoed als een kritische succesfactor binnen het mondiaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, met als doel meer en ethisch ondernemen globaal en lokaal.	D2 Interculturele training en advies Het aanbieden van interculturele training en advies voor het verhogen van de handelingsbekwaamheid in een interculturele professionele omgeving.	D3 Lokale capaciteitsversterking door samenwerking met lokale instellingen en organisaties rond vorming in ‘Duurzaam Intercultureel Ondernemen’.	<i>Assumpties:</i> - De krachtvelden tussen het Noorden, Zuiden, Oosten en Westen waren nooit zo sterk in beweging. Armoede en ongelijkheid zijn er overal. Het ‘Zuiden’ wordt dan ook als veralgemening gehanteerd voor landen en groepen die aan een inhaaloperatie werken. - Mondiaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen gaat niet over liefdadigheid maar over ondernemers als partners in de uitbouw
<u>Activiteiten</u>	1.1. HIVA: onderzoek inzake de dynamische integratie van ondernemerschap, interculturaliteit en duurzame ontwikkeling; 1.2. Onderzoek inzake duurzaam toerisme en intercultureel ondernemen 1.3. Netwerking en sensibilisering onder bedrijfs- en projectleiders actief in het buitenland: - publicaties, lezingen - communicatie: evenementen, website en e-nieuwsbrieven.	2.1. Interculturele trainingen en workshops als hulp bij internationaliseringsprocessen en –projecten. 2.2. Interculturele training op reis : ‘Living Stone Gateways’ (1 week) - voor bedrijven, bedrijfsorganisaties - voor 4de pijler en ngo’s	3.1. De vzw Living Stone Dialoog ondersteunen bij haar vormingsopdrachten rond klein ondernemeschap in toerisme in Ayacucho (Peru) en Malawi. 3.2. vzw Ex-Change ondersteunen bij het verbinden van vrijwilligers, lokale ondernemes, staf in België.	

<p><u>Resultaat</u></p>	<p>R1: ‘Vlaanderen beschikt over een internationaal georiënteerd competentiecentrum ‘intercultureel ondernemen’ dat expertise bundelt en netwerking organiseert.</p>	<p>R2: ‘Intercultureel Effectief Persoon’ (IEP) Door een beter inzicht en meer vaardigheid in het omgaan met culturele spanningsvelden, gaan ondernemers effectiever en succesvoller handelen lokaal en globaal.</p>	<p>R3: Ondernemers uit het Zuiden nemen bewuster deel aan het socio-economische proces door een beter inzicht en meer vaardigheid in het omgaan met culturele verschillen.</p>	<p>van een solidaire wereld. - Als reactie op de economische crisissen en op de Westerse dominantie vallen veel landen terug op diep gewortelde culturele patronen. Dat geeft aanleiding tot spanningen omdat men andere uitgangspunten niet (her)kent. Interculturele competentie begint bij de reflectie over de eigen cultuur die minder centraal wordt.</p>
<p><u>Indicatoren</u> Target 2009</p>	<p>1.1. Drie doctoraatsstudies 1.2. Twee internationale samenwerkingsverbanden 1.3. Twee Engelstalige publicaties 1.4. Een evenement/jaar 1.5. Voldoende aantal representatieactiviteiten (spreker op fora, internationale netwerking)</p>	<p>2.1. Twee nieuwe klanten in resp. profit en non-profit 2.2. Gateways operationeel in 5 focuslanden / regio’s</p>	<p>3.1. Inbouwen training ‘intercultureel ondernemen’ in beroepsgerichte opleidingen: minstens 2 cases 3.2. Samenwerken en versterken van opleidingsinitiatieven van lokale ViaVia’s</p>	

IV. Financiële strategie

LIVING STONE COMPETENTIECENTRUM INTERCULTUREEL ONDERNEMEN

Budget LSC Jaarwerking		JAAR 1	JAAR 1	JAAR 1	JAAR 1	
Uitgaven		Unit	# of units	Unit Rate	Kost in €	
Vergoedingen						
Algemeen Beheer		Per maand	12	3000	36.000	
Project Manager LSC		Per maand	12	5.400	64.800	
Projectleider Training (China)		Per maand	12	2.000	24.000	
Projectleider Training (Afrika)		Per maand	12	2.000	24.000	
Projectleider Communicatie		Per maand	12	2.000	24.000	
Subtotaal Vergoedingen					172.800	
Onderzoek						
Onderzoek ism HIVA					20.000	
Subtotaal Onderzoek					20.000	
Trainingdesign						
Dokumentatie				2.500	2.500	
Trainingsmateriaal,		Film, werkdoc, copies,.		10000	10.000	
Storytelling/ Improvisatie		Externe productie		7500	7500	
Trainingsondersteuning		Invullingen door derden		10000	10.000	
Reiskosten		China	Per vlucht	2X	1.150	2.300
		Zuid Afrika	Per vlucht	2X	1.225	2.450
		Peru	Per vlucht	1X	1.250	1.250
		Malawi	Per vlucht	2X	1.000	2.000
Subtotaal Trainingdesign					38.000	

Projecten		
Projecten	Sensibilisering, Noord Zuid	7.500
Subtotaal Projecten		7.500
Algemene Werking		
Communicatie	Website, folders	16.000
Administratiekosten		15.000
Huurkosten	p/m Sponsoring	
Diverse kosten	Verzekering, taksen, financiële	1.500
Subtotaal Algemene Werking		32.500
Totaal Aktiekosten		270.800
Evaluatie		1.000
		1.000
TOTAAL UITGAVEN		271.800

**Budget LSC Jaarwerking
Inkomsten**

Gateway		20.000
Training		25.000
Peru project		10.000
Malawi project		28.056
Sponsoring/ Training KBC		100.000
Sponsoring/ Training CERA		30.000
Gewenste Subsidie		60.000
TOTAAL INKOMSTEN		273.056

V. LIVING STONE CENTRUM BUDGETOPVOLGING OKT08-SEP09

RUBRIEKEN		INKOMSTEN				
		Budget	OP30 09 09	Voorzien	Budget	OP30 09 09
1.1	Onderzoek HIVA					
	Dynamieken Interculturaliteit		20,000		-20,000	20,000
	Publikatie					
	Subtotaal Onderzoek Hiva					
1.2	Duurzaam Toerisme				-5,000	
	Asialink					
	Samenwerking China					
	Subtotaal DT					
2.1	Training op Maat					
2.1.1	KBC	100,000	100,000			
	Cera	30,000	30,000			
				25,000		
	Training DIV		12,120			
	Projectcoördinatie				-64,800	64,800
	Projectdesign				-49,500	15,000
						32,452
	Werkingskosten				-15,000	
2.1.2	Module China					
	Subtotaal Training					
2.2	Gateways	50,000	16,156			
	Subtotaal Gateway					
3.	Lokale Capaciteitsontwikk.				-5,000	
3.1.	Peru	8,000		8,000		
3.2	Malawi	28,000		28,000		
3.3	Zuid Afrika					
	Subtotaal Capaciteitsontw.					
4	Corporate					
	Subsidies	20,000	24,240			
	Div Inkomsten	20,000				
	Mangement				-72,000	51,000
	Werkingskosten				-20,000	10,788
4.1	Uitbouw & Marketing					
	Event					
	Website					
4.2	Diverse Kosten					

	Verzekeringen				89
	Taksen				774
	Financ Opbren & Kosten		972		92
4.3	Administratie				4,773
	Boekhouding				
		256,000	203,488	61,000	-251,300
					199,768

Bespreking

- Het evenwicht tussen inkomsten en uitgaven, en de liquiditeitbewaking zijn belangrijke aandachtspunten. Boekjaar 2006/2007 en 2007/2008 draaiden breakeven.
- Onze inkomsten komen uit 4 kanalen: de verkoop van eigen producten, projecten in samenwerking met derden, structurele sponsoring en projectfinanciering. Als VSO is Living Stone Centrum actief in non-profit (onderzoek, onderwijs) waar de winstcriteria in sommige domeinen anders worden ingevuld.
- Momenteel rolt het Living Stone Centrum onderbouwde trainingproducten uit. Doelstelling is het volume aan eigen producten en samenwerkingsprojecten op te drijven voor een gezonde financiële situatie. Daarvoor wordt de ploeg uitgebreid met zelfstandige medewerkers die reeds een inlooptijd doorliepen.
- Doelstelling is dat in 2011 een LSC-werking bestaat gefinancierd uit eigen producten en projecten. Sponsoring blijft aangewezen voor de non profit activiteiten.
- De crisis legt zware druk op de mogelijkheden van sponsors om de activiteiten onderwijs te blijven ondersteunen. Vandaar dat wij zo vrij zijn u ons budget voor te leggen en een ondersteuning te vragen ten bedrage van 60.000 euro voor de verdere ontplooiing als competentiecentrum.
- Vanzelfsprekend blijven wij zoeken naar middelen voor projectfinanciering nationaal en internationaal. Gezien de jeugdige leeftijd van het centrum moeten wij ons aandienen als partner en niet als 'lead applicant' in Europese projecten.

Living Stone Centrum voor Intercultureel Ondernemen

cvba

Connecting People, Bridging Cultures

Beschrijving Living Stone Centrum is een Vennootschap met Sociaal Oogmerk (VSO) opgericht als spin-off van K.U.Leuven Research & Development samen met Joker Toerisme nv en Cera. KBC ondersteunt.

Missie: intercultureel ondernemen inzetten voor welvaartcreatie en tolerantie globaal en lokaal.

Living Stone Centrum is actief in (i) onderzoek en sensibilisering, (ii) training en onderwijs, (iii) partnerships voor ontwikkeling. Het initiatief slaat de brug tussen theorie en praktijk. Een portfolio aan activiteiten stimuleert een positief perspectief op culturele diversiteit binnen organisaties en in internationale samenwerking. Operationeel sinds 2007.

Vestiging Geerdegemvaart 96-98 , B-2800 Mechelen
(Werkadres: p/a HIVA K.U.Leuven, Parkstraat 47, B-3000 Leuven)
info@lscoop.com www.lscoop.com

BTW nummer BE 876.721.335

Team Bob Elsen, afgevaardigd bestuurder (bob.elsen@lscoop.com)
Patrick Develtere, hoofd academisch programma
(patrick.develtere@lscoop.com)
Lutgart Duser, projectleider (lutgart.duser@lscoop.com)
Miao Zhao, research associate, China developm. (miao.zhao@lscoop.com)
Lien De Zutter, South Africa development, Marketing
(lien.de.zutter@lscoop.com)
Pascale Sztum, research associate, Africa
development(pascale_sztum@yahoo.com)

Beroepsverenigingen

BCECC, Belgian Chinese Chamber of Commerce, www.bcecc.be

Business Club Zuid-Afrika vzw, www.bcza.be

Kauri vzw: MVO-netwerk van bedrijven en NGO's, www.kauri.be

Leuven.Inc : bridging enterprising knowledge and technology,

www.leuveninc.com

Netwerk Duurzaam Leuven, www.duurzaamleuven.be

SIETAR, Society for Intercultural Education, Training and Research,

www.sietar.org

SIIC, Summer Institute for Intercultural Communication,
www.intercultural.org
VCK, Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg, www.vck.be
Vlaams-Chinese Kamer van Koophandel, www.flanders-china.be
VOV, lerend netwerk van professionals opleiding, www.vov.be
4de Pijler van de Vlaamse Ontwikkelingssamenwerking, www.4depijler.be

Referenties Departure, Orientation and Re-entry Training & Consult:
Berlitz, K.U.Leuven (International Office), Sociale Hogeschool
Leuven
Living Stone Gateways – Intercultural training in travel format:
China, Emirates, India, South Africa (business oriented)
Bhutan, Cuba, Mali (development oriented)
Working with the Chinese, Indians, Africans, Belgians:
Leuven.Inc, Voka, Ex-Change, KHLeuven Echo, Institute of
Geographic Sciences and Natural Resources Research (China Academy of
Sciences, Beijing), Gauteng Plato Projects (Zuid Afrika)
The Global Workplace - Valuing diversity
KBC, Joker, TMVW, Hydroscan, KULeuven (Geografie, ILT)